

Stadium dokumentacji:

## **PROJEKT STAŁEJ ORGANIZACJI RUCHU**

Zadanie:

### **Remont drogi wojewódzkiej nr 311 odc. Dębienko - Rosnówko wraz z urządzeniami poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego**

Miejscowość: **Dębienko/Rosnówko**

Powiat: **poznański**

Woj.: **wielkopolskie**

Numery nieruchomości, na których usytuowana jest projektowana inwestycja:

Obręb 302114\_5.0002 Dębienko, ark. 4, działki o nr ewid.: 397;

Obręb 302114\_5.0018 Trzebaw, ark. 2, działki o nr ewid.: 103/2, 104, 105/7, 105/13, 105/28, 105/29, 105/30, 105/31, 105/32, 106/3, 109/1, 111.

Kategoria obiektu budowlanego: IV (zjazdy), XXV (drogi).

Umowa:

**Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich**  
**ul. Wilczak 51**  
**61-623 Poznań**

Umowa: 703/34/NT/2023 z dnia 11.09.2023 r.

<b>Stanowisko</b>	<b>Tytuł, Imię i nazwisko</b>	<b>Uprawnienia bud. nr</b>	<b>Podpis</b>
Projektował:	mgr inż. Robert Salomon	WKP/0235/POOD/06	

listopad 2023 rok

**egz.1**

## **SPIS ZAWARTOŚCI PROJEKTU STAŁEJ ORGANIZACJI RUCHU**

**Remont drogi wojewódzkiej nr 311 odc. Dębienko - Rosnówko  
wraz z urządzeniami poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego**

**I. Karta uzgodnień**

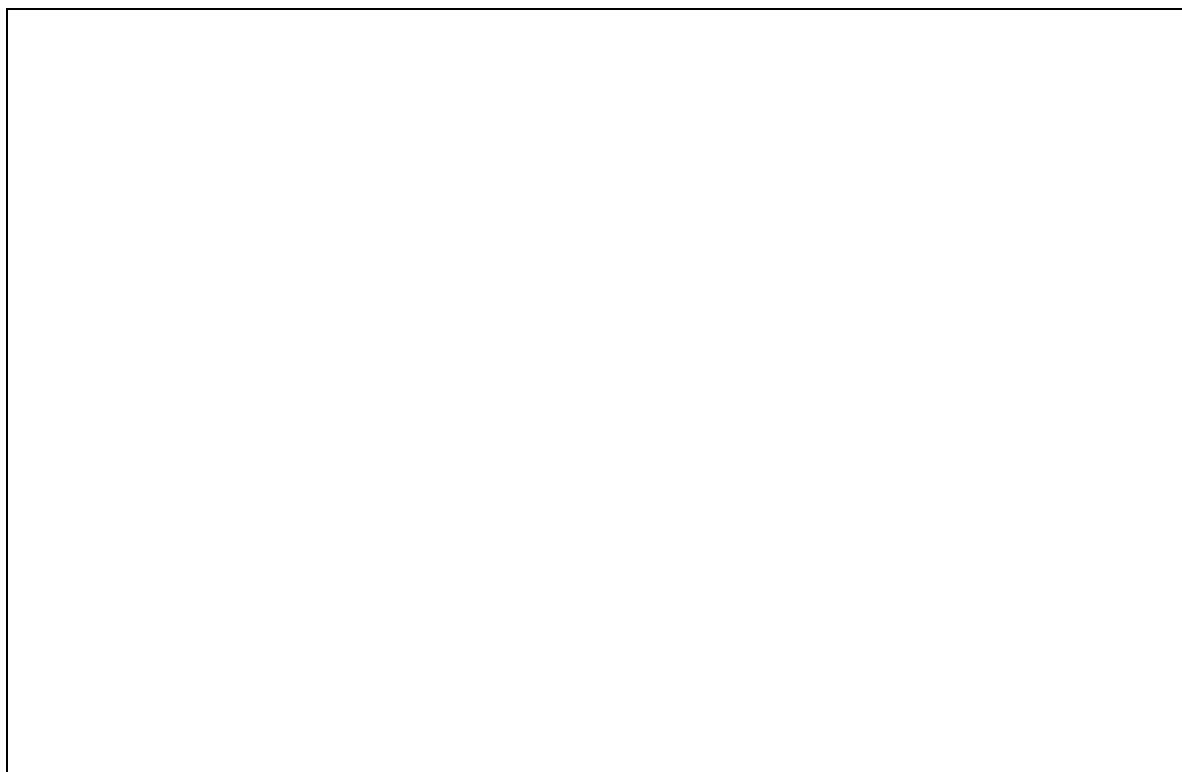
**II. Opis techniczny**

**III. Rysunki**

1. Plan orientacyjny – rys. nr 1
2. Projekt stałej organizacji ruchu – rys. nr 2 – skala 1:500

## **K A R T A   U Z G O D N I E Ń PROJEKTU STAŁEJ ORGANIZACJI RUCHU**

**Remont drogi wojewódzkiej nr 311 odc. Dębienko - Rosnówko  
wraz z urządzeniami poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego**



# **Projekt stałej organizacji ruchu**

## **OPIS TECHNICZNY**

### **Remont drogi wojewódzkiej nr 311 odc. Dębienko - Rosnówko wraz z urządzeniami poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego**

#### **1. Przedmiot i cel opracowania**

Przedmiotem opracowania jest projekt stałej organizacji ruchu kołowego dla remontu drogi wojewódzkiej nr 311 odc. Dębienko – Rosnówko wraz z urządzeniami poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Celem opracowania jest wykonanie projektu niezbędnego do wykonania właściwego oznakowania przedmiotowego zadania.

#### **2. Zamawiający**

Wielkopolski Zarząd  
Dróg Wojewódzkich  
ul. Wilczak 51  
61-623 Poznań

#### **3. Jednostka projektowa**

Pracownia Projektowa EKODROGA Robert Salomon  
ul. Piasta 4/16,  
62-025 Kostrzyn

#### **4. Podstawa opracowania**

Umowa z Wielkopolskim Zarządem Dróg Wojewódzkich, ul. Wilczak 51 61-623 Poznań.

4.1. Mapa zasadnicza w skali 1: 500,

4.2. Projekt budowlany,

4.3. Przepisy prawne:

- Ustawa z dnia 20 czerwca 1997r – Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r. poz. 988),
- Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002r w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz.U. Nr170 , poz.1393),
- Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 23 września 2008r zmieniające rozporządzenie w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz.U. Nr 179, poz 1104),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz.U. Nr 220 , poz. 2181),
- Załączniki 1-4 do w/w rozporządzenia,
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 marca 2008r zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz.U. Nr 67 , poz. 413),

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 4 lipca 2008r zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach (Dz.U. Nr 126 , poz. 813),
- Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003r w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzeniem (Dz. U. Nr 177 , poz. 1729),
- Ustawa z 21.03.1985 o drogach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1376),
- Rozporządzenie MSWiA z 6 lipca 2010r. w sprawie kierowania ruchem drogowym (Dz. U nr 123 poz. 840),
- Rozporządzenie MSWiA z 18 lipca 2008 w sprawie wzoru ubioru niektórych osób uprawnionych do wydawania poleceń i sygnałów w zakresie kierowania ruchem na drodze (Dz. U. nr 132 poz. 840).

## 5. Zakres opracowania

- Lokalizacja elementów systemu organizacji i bezpieczeństwa ruchu na projekcie stałej organizacji ruchu w skali 1: 500,
- Podstawowy zakres robót,
- Podstawowe wymagania techniczne dotyczące materiałów i urządzeń,

## 6. Podstawowy zakres i parametry techniczne inwestycji

Parametry techniczne:

- |                                   |                  |
|-----------------------------------|------------------|
| • klasa drogi                     | – G,             |
| • szerokość jezdni:               | – 2x3,50 m,      |
| • prędkość projektowa             | – $V_p=70$ km/h, |
| • przekrój poprzeczny             | – drogowy, 1x2   |
| • szerokość ścieżki rowerowej     | – 2,00 – 2,50m,  |
| • pochylenie poprzeczne           | – 2,0% (daszek)  |
| • kategoria ruchu                 | – KR5,           |
| • dopuszczalny nacisk osi pojazdu | – 115 kN/oś      |

## 7. Elementy systemu organizacji i bezpieczeństwa ruchu

Na projekcie stałej organizacji ruchu w skali 1:500 pokazana jest lokalizacja i opis zastosowanych elementów systemu w skład którego wchodzi :

- znaki pionowe,
- znaki poziome.

## 8. Podstawowe wymagania techniczne dotyczące znaków i urządzeń

### 8.1. Znaki pionowe

- Lokalizacja i opis na projekcie stałej organizacji ruchu

Wszystkie słupki znaków zlokalizowane na rysunkach w chodnikach, ścieżkach rowerowych, itp. należy, jeśli jest taka możliwość, umieścić po prawej stronie, w zieleńcach, opaskach, poboczach gruntowych itp. tak, aby słupek znaku nie stanowił przeszkody dla użytkowników ruchu.

Można zastosować słupki znaków z wysięgnikami nad tymi ciągami, do których należy zamocować tarcze znaków z zachowaniem pionowej skrajni min. 2,2m (dla ruchu rowerów min.2,5m)

- Wymagania podstawowe:
  - Producent znaków drogowych powinien posiadać dla swojego wyrobu aprobatę techniczną, certyfikat zgodności nadany mu przez uprawnioną jednostkę certyfikującą, znak budowlany „B” i wystawioną przez siebie deklarację zgodności, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury. Folie odblaskowe stosowane na lica znaków drogowych powinny posiadać znak CE lub aprobatę techniczną wydaną przez uprawnioną jednostkę oraz odpowiednią deklarację zgodności wystawioną przez producenta. Nie wymaga się oddzielnych aprobat technicznych dla transparentnych farb sitodrukowych, transparentnych kolorowych folii ploterowych i innych wykorzystywanych do wykonania kolorowych powłok lica znaku i stanowiących jego treść. Wybór tych materiałów będzie zgodny z zaleceniami producenta użytej folii odblaskowej w zakresie ujętym w odpowiedniej aprobacie. Słupki, blachy i inne elementy konstrukcyjne powinny mieć deklaracje zgodności z odpowiednimi normami. W załączniku nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach, podano szczegółowe informacje odnośnie wymagań dla znaków pionowych.
  - Materiały użyte na lico, tarcze znaków i tablic, elementy konstrukcyjne, a także na wykończenia znaku muszą wykazywać pełną odporność na oddziaływanie światła, zmian temperatur, wpływy atmosferyczne i występujące w normalnych warunkach oddziaływanie chemiczne (w tym korozję elektrochemiczną) – przez cały okres trwałości znaku, określony przez wytwórcę lub dostawcę.
  - Trwałość znaku powinna być co najmniej równa trwałości zastosowanej folii.
    - Dla lic znaków wykonanych z folii odblaskowej o parametrach typu 1, minimalna trwałość znaków wynosi 7lat. Powyższe wymagania będą obowiązujące w przypadku wykonania tarcz znaków z aluminium. W przypadku wykonania tarcz znaków z blachy stalowej ocynkowanej ogniowo, minimalna wymagana gwarantowana trwałość znaków wynosi 5 lat.
    - Dla lic znaków wykonanych z folii odblaskowej o parametrach typu 2, minimalna trwałość znaków wynosi 10 lat. Powyższe wymagania będą obowiązujące w przypadku wykonania tarcz znaków z aluminium. W przypadku wykonania tarcz znaków z blachy stalowej ocynkowanej ogniowo, minimalna wymagana gwarantowana trwałość znaków wynosi 7 lat.
    - Dla lic znaków wykonanych z folii odblaskowej pryzmatycznej o parametrach typu 3, minimalna trwałość znaków wynosi 12 lat. Powyższe wymagania będą obowiązujące w przypadku wykonania tarcz znaków z aluminium. W przypadku wykonania tarcz znaków z blachy stalowej ocynkowanej ogniowo, minimalna wymagana gwarantowana trwałość znaków wynosi 10 lat.
  - zastosować znaki z grupy „średnie” dla przedmiotowego zadania.

## 8.2. Znaki poziome

- Lokalizacja i opis na projekcie stałej organizacji ruchu
- Oznakowanie poziome należy wykonać, jako **grubowarstwowe**.

- Wymagania podstawowe

Materiały stosowane przez Wykonawcę do poziomego oznakowania dróg powinny spełniać warunki zawarte w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury (Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach)

Producenci powinni oznakować wyroby znakiem budowlanym B, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury, co oznacza wystawienie deklaracji zgodności z aprobatą techniczną (np. dla farb, mas chemoutwardzalnych i termoplastycznych, taśm prefabrykowanych) lub znakiem CE, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury,

co oznacza wystawienie deklaracji zgodności z normą zharmonizowaną (np. dla mikrokulek szklanych).

- Podstawowe materiały
  - farba chemoutwardzalna (do oznakowania grubowarstwowego) – okres trwałości 3 lata
  - mikrokulki szklane lub elementy ceramiczne

Jednostką obmiaru oznakowania poziomego jest  $1\text{m}^2$  naniesionych znaków.

Jednostką obmiaru oznakowania pionowego są sztuki wykonanych i ustawionych znaków.

Ustawienie znaków pionowych i ich wielkość zaprojektowani zgodnie

z „Załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r.

Grupy znaków	Symbol	Kategorie znaków			
		A	B	C	D
		ostrzegawcze	zakazu	nakazu	informacyjne
		długość boku	średnica		długość podstawy
					wysokość (n=0, 1, 2)
średnie	S	900	800		600
					$600 + 150 n$

Znaki umieszcza się po prawej stronie jezdni.

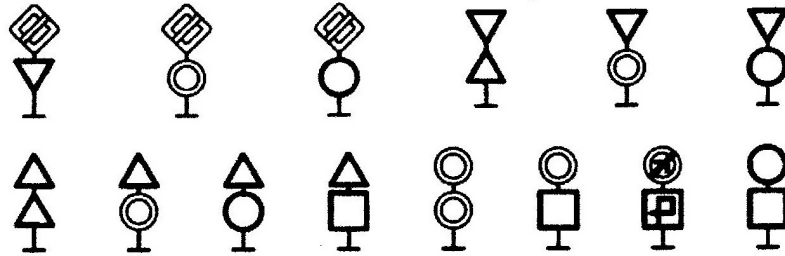
### 8.3. Sposób umieszczania znaków

Znaki mocuje się na konstrukcjach wsporczych, takich jak słupki, ramy wysięgniki, konstrukcje bramowe wykonane z materiałów trwałych, z wyłączeniem betonu. Dopuszcza się również możliwość umieszczania znaków z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury, np. latarni, słupów telekomunikacyjnych, ścian budynków itp. Słupki konstrukcji wsporczych powinny mieć kształt kołowy lub eliptyczny.

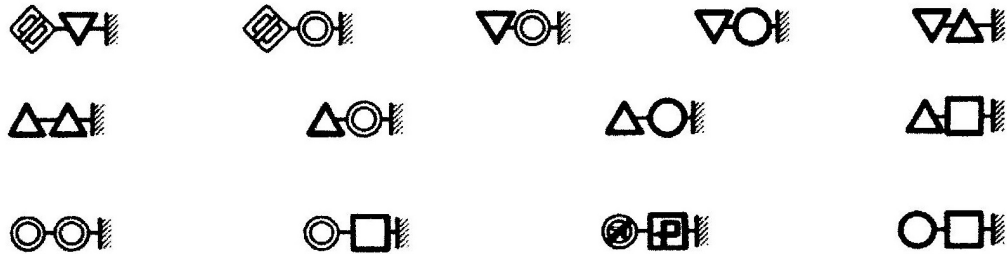
Odległość pomiędzy następującymi po sobie znakami powinna wynosić:

- 50 m na drogach o dopuszczalnej prędkości powyżej 90km/h,
- 20 m na drogach o dopuszczalnej prędkości powyżej 60km/h,
- 10 m na pozostałych drogach.

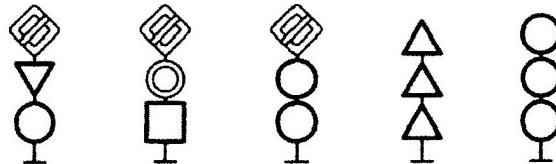
Jeżeli istnieje konieczność zastosowania dwóch lub trzech znaków na jednej konstrukcji wsporczej, można je umieszczać w układzie pionowym lub poziomym.



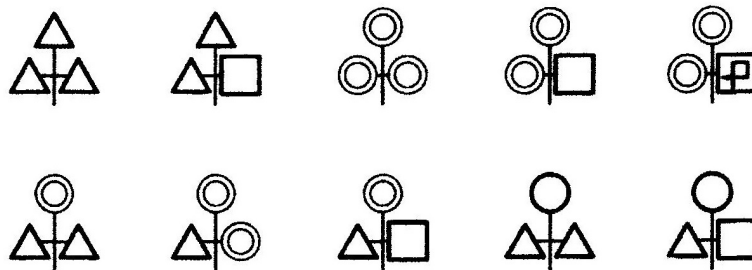
Rys. 1. Sposoby umieszczania dwóch znaków w układzie pionowym



Rys. 2. Sposoby umieszczania dwóch znaków w układzie poziomym

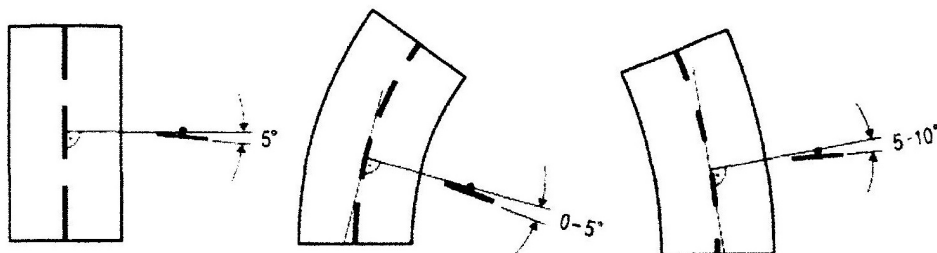


Rys. 3. Sposoby umieszczania trzech znaków w układzie pionowym



Rys. 4. Sposoby umieszczania trzech znaków w układzie poziomym

Tarcze znaków powinny być odchylone o  $5^\circ$  względem linii prostopadłej do osi jezdni. Natomiast na łukach poziomych odchylenie to należy skorygować w zależności od wielkości promienia łuku oraz jego kierunku.



Rys. 5. Usytuowanie tarczy znaku względem osi jezdni

#### 8.4. Odległość znaków od jezdni oraz wysokość ich umieszczania

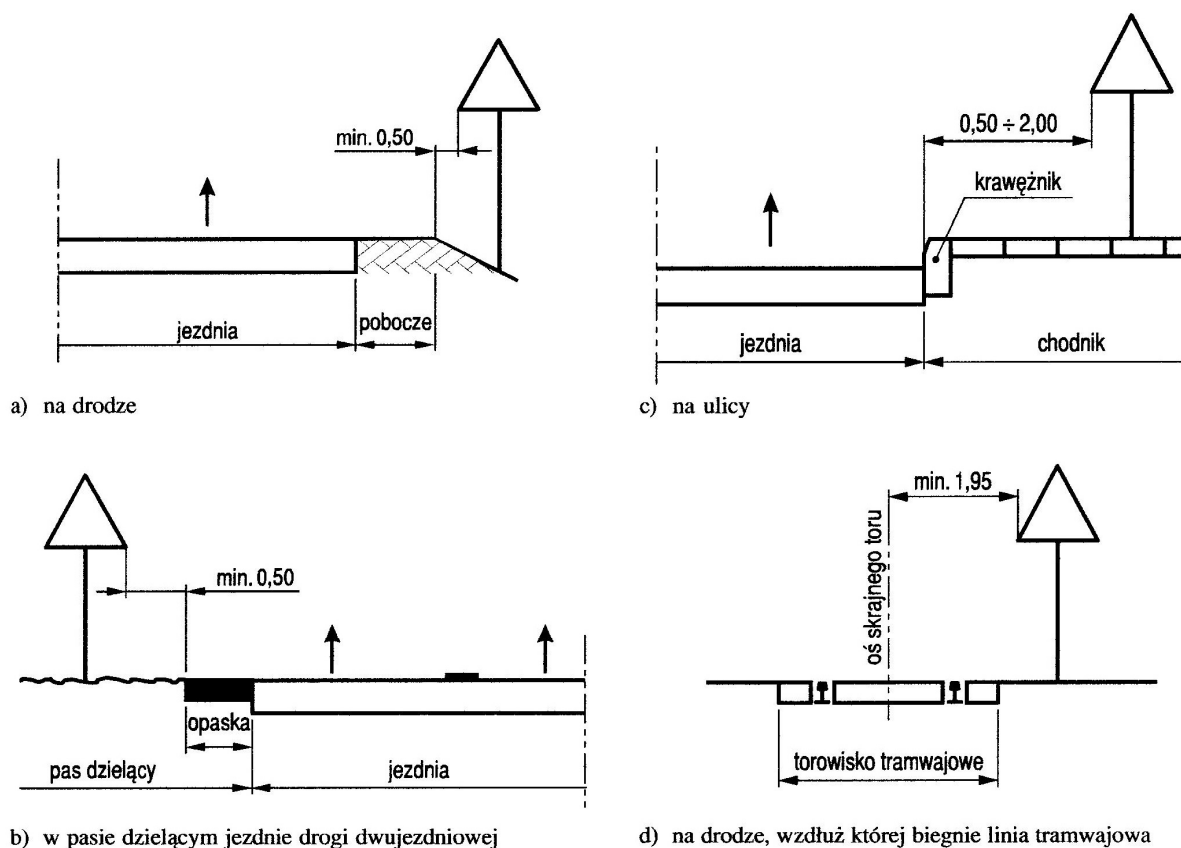
Znaki na drogach z poboczem należy umieszczać tak, aby ich odległość od krawędzi drogi wynosiła minimum 0,5 m. Jeśli warunki terenowe nie pozwalają na umieszczenie znaku poza koroną drogi należy:

- Na drogach z poboczami gruntowymi umieścić znak na poboczu zachowując odległość minimalną 0,5 od krawędzi jezdni,
- Na drogach z poboczami o nawierzchni twardej umieścić znak w odległości minimalnej 0,5 m od krawędzi pobocza bitumicznego.

Znaki umieszcza się:

- W przypadku szerokiego nasypu w koronie drogi w odległości nie przekraczającej 5,0 m od krawędzi jezdni,
- W pasie dzielącym jezdnie w odległości nie mniejszej niż 0,5 m od zewnętrznej granicy opaski,
- Na ulicach w odległości 0,5 – 2,0 m od krawędzi jezdni.

Rys. 6. Odległość znaków od krawędzi jezdni:





## Wysokość umieszczania znaków:

Kategorie znaków	Wysokość umieszczenia znaku [m]	
	Poza obszarami zabudowanymi	W obszarach zabudowanych
A - ostrzegawcze B - zakazu <sup>2)</sup> C - nakazu D - informacyjne F - uzupełniające <sup>1)</sup> G – dodatkowe przed przejazdami kolejowymi <sup>4)</sup>	min. 2,00 (min. 1,50) <sup>6)</sup>	min. 2,00 (2,20) <sup>7)</sup>
E – tablice przeddrogowskazowe E-1, – drogowskazy tablicowe E-1, – tablice szlaków drogowych E-14,	min. 1,00	min. 2,00 (2,20) <sup>7)</sup> min. 1,00 <sup>5)</sup>
E – znaki szlaku drogowego E-15, E-16, – tablice kierunkowe E-13, – tablice miejscowości E-17a, E-18a, – drogowskazy w kształcie strzały – małe E-4, – drogowskazy do obiektu E-5÷E-12, E-19÷E22,	2,00	min. 2,00 (2,20) <sup>7)</sup> – 2,50
E – drogowskazy w kształcie strzały – duże	min. 0,70	min. 0,70
Znaki umieszczone nad jezdnią <sup>2)</sup>	5,00	5,00
Znaki umieszczone na lub za urządzeniami bezpieczeństwa ruchu <sup>2)</sup>	0,90 – 1,20	0,90 – 1,20

<sup>1)</sup> – z wyjątkiem znaków F-11 (5,00 m) i F-14a, b, c (0,50 m),

<sup>2)</sup> – z wyjątkiem znaków umieszczonych na elementach konstrukcji obiektów inżynierskich o obniżonej skrajni,

<sup>3)</sup> – znaki E-4, E-17a, E-18a, E-19a nie występują na autostradach i drogach ekspresowych,

<sup>4)</sup> – z wyjątkiem znaków G-1 (1,00 m – na ulicach; 0,50 m – na pozostałych drogach),

<sup>5)</sup> – dla znaków umieszczanych w pasie zieleni poza chodnikiem lub na poboczu,

<sup>6)</sup> – dla kilku znaków umieszczanych na jednej konstrukcji wsporczej przy braku ruchu pieszego,

<sup>7)</sup> – w przypadku umieszczenia znaku na chodniku.

Wysokość umieszczenia znaku powinna być dostosowana do rodzaju drogi (ulicy) oraz konkretnego miejsca na drodze. Jedną z zasadniczych okoliczności, które należy uwzględnić, jest ruch pieszych, dla których znak zbyt nisko ustawiony może stanowić istotną przeszkodę (min 2,20 m do dolnej krawędzi tarczy od podłoża).

Uwaga: znak C-9 winien być umieszczony na wysokości min. 2 m licząc od nawierzchni azyłu.

Dla znaków należy zastosować folię 2 generacji, (dla znaków: A-7, B-2, B-20, B-25, B-33, D-6, D-6a, D-6b należy zastosować folię 3 generacji).

Znaki pionowe w postaci tarczy należy wykonać na podkładzie z blachy ocynkowanej ogniowo z tylną częścią znaku zabezpieczoną powłoką proszkową. Podkład znaku wykonany w technologii podwójnie zgiętej krawędzi.

Znaki należy ustawić na słupkach ocynkowanych z rur stalowych okrągłych, bez szwu, walcowanych na gorąco o następujących parametrach:

- słupki proste średnicy  $\phi$  63,5mm

## **9. Przewidywany termin wprowadzenia stałej organizacji ruchu**

Przewidywany termin wprowadzenia stałej organizacji ruchu to **31 grudnia 2024 roku**.

## **10. Natężenie ruchu**

Remont drogi wojewódzkiej nr 311 nie ma wpływu na natężenie ruchu.

Na podstawie pomiaru ruchu na drogach wojewódzkich z 2020/21 r. na odcinku Dębienko-Rosnówko pojazdów samochodowych ogółem porusza się 21566 na dobę w tym:

- motocykle: 70
- samochody osobowe - mikrobusy: 15808
- lekkie samochody ciężarowe: 2047
- samochody ciężarowe bez przyczep: 678
- samochody ciężarowe z przyczepami: 2825
- autobusy: 126
- ciągniki rolnicze: 12
- rowery: 27